

گزارش فعالیت های مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

در سال 1393

تهیه کننده: فرزانه فرجامی

بهار 1394

مقدمه

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه در راستای نیل به اهداف و وظایف سازمانی خود در سال 1393 توانست با همت و تلاش فراوان همکاران به مدد علاقه ایشان خدماتی متناسب در شان دانشگاه فردوسی ارائه نماید. این مرکز روزانه به طور متوسط پذیرای بیش از 1000 نفر مراجعه کننده باشد.

در اینجا فعالیتهاي بخش هاي مختلف کتابخانه ذكر شده است اين آمار و اطلاعات در برنامه ريزى، پيش بياني نيازهاي آينده مدیران و آگاهى مراجعه کنندگان مورد استفاده قرار گيرد.

بخش امانت

مجموعه کتابهای بخش امانت کتابخانه بیش از 246000 نسخه کتاب چاپی می باشد و تعداد اعضا کتابخانه که دارای پرتال دانشگاهی می باشند 23187 نفر می باشند این بخش روزانه به تعداد قابل توجهی از اعضا خدمات ارائه کرده و یکی از بخشهاي فعال و پویای کتابخانه می باشد. این بخش توانسته با حضور نیروهای کارآمد در راستای پاسخگویی به نیاز مراجعین گامهای موثری بردارد.

از جمله فعالیتهاي ویژه بخش امانت در اين سال تغیير سیستم نرم افزاري کتابخانه و همکاري در طراحی سیستم یکپارچه مرکز اطلاع رسانی دانشگاه(سیماد) بود. در این طرح اطلاعات کلیه کتابها از سیستم نوسا به سیستم سیماد منتقل و از تاریخ 16 آذر ماه بخش امانت کتابخانه فعالیتهاي خود را در سیستم جدید مدیریت نمود.

از ديگر فعالیتهاي روزانه اين بخش میتوان به امانت و عودت کتاب، همکاري در امر مجموعه سازی، و جين کتابها، شلف خوانی، و.... اشاره نمود که در ادامه به صورت جدول و نمودار نشان داده شده است.

جدول شماره (1): اطلاعات مرتبط با کتابهای موجود در کتابخانه مرکزی در سال 1393

تعداد کتاب										نوع	کتابخانه
وچین شده	صحافی شده	اهدایی	خریداری	موجودی							
لاین	فارسی	کتاب	لاین	فارسی	لاین	فارسی	لاین	فارسی	لاین	فارسی	لاین
-	12059	753	410	2526	411	6994	89665	174819	غیر مرجع (نسخه)	کتابخانه مرکزی	
							5358	5703	مرجع (عنوان)		

جدول شماره (2): اطلاعات مرتبط با بخش امانت به تفکیک دانشجویان، اعضای هیات علمی و کارمندان در سال 1393

تعداد امانت										کتابخانه	
کارمندان	اعضا هیئت علمی	دانشجویان	هممه اعضا								
تعداد کتاب امانت رفته لاین	تعداد کتاب امانت رفته فارسی	تعداد کتاب امانت رفته فارسی	تعداد کتاب امانت رفته لاین	تعداد کتاب امانت رفته فارسی							
145	6145	2185	646	7251	1039	19990	57900	82907	9130	111000	
تعداد کتاب امانت رفته فارسی	تعداد کتاب امانت رفته فارسی	تعداد عضویت	تعداد کتاب امانت رفته لاین	تعداد کتاب امانت رفته فارسی	تعداد عضویت	به دانشجویان کارشناسی ارشد	به دانشجویان کارشناسی ارشد	به دانشجویان کارشناسی ارشد	تعداد کتاب امانت لاین	تعداد کتاب امانت فارسی	
6145	6145	2185	646	7251	1039	19990	57900	82907	9130	111000	تعداد عضویت
کتابخانه مرکزی											

جدول شماره (3): اطلاعات مرتبط با بخش امانت برای اعضای خارج دانشگاه در سال 1393

تعداد منابع لاتین دریافت شده	تعداد منابع فارسی دریافت شده	تعداد منبع لاتین امانت داده شده	تعداد منبع فارسی امانت داده شده	تعداد مراجعه کننده	مبدأ مراجعه
-	-	-	193	39	دانشگاه علوم پزشکی
13	2	22	28	-	طرح امین 1
-	-	-	22	16	طرح غدیر 2
-	-	156	60	-	قراردادهای موسسات 3

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت های این بخش به قرار زیر است:

- همکاری در مجموعه سازی کتابخانه (تهیه لیست کتابهای درخواستی مراجعه کنندگان).
- نیاز سنجی سیستمی از کتابهای پرمراجعه و پیش بینی لیست خرید مجدد
- ثبت کتابهای وجینی واحدها در سیستم امانت کتابخانه و پیگیری خارج کردن از لیست اموال دانشگاه
- تهیه لیست کتب مفقودی و پیگیری خارج کردن از لیست اموال دانشگاه
- ارسال 753 نسخه کتاب جهت صحافی
- تهیه راهنمای و بروشورهای بخش امانت کتاب
- تغییر و اصلاح راهنمای روز قفسه ها
- برگزاری کارگاههای آموزشی برای دانشجویان
- آموزش کارورزان رشته کتابداری
- ثبت اعضا طرح غدیر
- همکاری در شلف خوانی بخش نشریات

- همکاری در خدمات میز مشاوره
- انجام امور مربوط به انتقال کتابهای گروه معارف (4500 نسخه): به کتابخانه مرکزی از جمله مرتب سازی، گزینش، آماده سازی (زدن تگ مغناطیسی و بار کد)
- و چین مخزن کتب فارسی: گزارش گیری از کتابهایی که بیش از دو نسخه بوده و طی چند سال اخیر امانت نرفته اند، جدادسازی آنها از مخزن و ثبت در سیستم و انتقال به انبار
- مرتب سازی و کتابگردانی مخزن
- کمک در طراحی سیستم جدید امانت
- ساماندهی عضویتها برآور سازمانی
- بررسی اساسی طرح غدیر
- تفکیک تسویه حساب امانت از پایان نامه

بخش مرجع

بخش مرجع کتابخانه با داشتن بیش از 13000 عنوان کتاب مرجع، 6110 عنوان کتاب فارسی و 7764 عنوان کتاب لاتین، نیازهای محققین، پژوهشگران و دانشجویان را مرتفع نموده است. در سال 1393 تعداد 88 عنوان کتاب فارسی (156 نسخه) و 10 عنوان کتاب لاتین (16 نسخه) به مجموعه بخش مرجع اضافه شد. از جمله فعالیتها ویژه که در این سال در بخش مرجع اجرا شد راه اندازی سیستم گفتگوی آنلاین بود به طوری که بسیاری از سوالات مرجع استفاده کنندگان بدون حضور فیزیکی آنان پاسخ داده می شود. این سیستم از تاریخ 17 شهریور 93 شروع به کار نمود. اهم فعالیتها بخش مرجع به شرح زیر می باشد.

جدول شماره (4): فعالیتهای بخش مرجع در سال 1393

عنوان	تعداد
تعداد مراجعان	7300
جمع کل سؤال های پاسخ داده شده (ساده، متوسط، جستجوی خاص و پژوهش طلب) در بخش	4964
آمار استفاده از سامانه چت (17/12/27 - 6/12)، تعداد پیام، موضوع	455/1299
آموزش کارورزان رشته کتابداری	16 نفر
تعداد بروشور (منابع مرجع معرفی شده) و راهنمایها	6 عنوان
پاسخگویی و ارائه خدمات به صورت تلفنی	1460 مورد
مقاله درج شده در نشریه کتابخانه (معرفی منابع)	3 عنوان
شناسایی منابع کسری بخش جهت خرید از نمایشگاهها و سطح شهر (فارسی، لاتین)	120 عنوان
مرتب سازی قفسه های بخش مرجع (سه نوبت)	280 قفسه در هر نوبت
امانت منابع مرجع جهت استفاده در بیرون از کتابخانه	53 عنوان
خدمات مرجع از طریق پست الکترونیکی	30
همکاری و شرکت در خرید کتاب از سطح شهر	1
وجین منابع مرجع فارسی	239 عنوان
تهیه فایل الکترونیکی و چاپی تازه های مرجع جهت سایت و برد (فارسی - لاتین)	6 مورد
تدوین کتابشناسی توصیفی کتابهای خریداری شده از نمایشگاه تهران	88 صفحه
مرمت سازی منابع فرسوده	42 مورد
برگزاری کلاس (معرفی منابع مرجع)	2 جلسه

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت های این بخش به قرار زیر است:

- همکاری و شرکت در خرید کتاب از نمایشگاه بین المللی کتاب تهران
- همکاری و شرکت در خرید کتاب از نمایشگاه کتاب مشهد
- تهیه و تنظیم گزارش آماری

بخش نشریات

بخش نشریات با داشتن بیش از 2500 عنوان نشریه لاتین و 1500 عنوان نشریه فارسی در سال 1393 مجموعه نسبتاً "غنى فراهم ساخته به گونه ای که نیازهای پژوهشی مراجعان را تامین می نماید. از عمدۀ فعالیتهای ویژه این بخش در تابستان 1393 همکاری در طراحی سیستم بخش نشریات در سیستم یکپارچه مرکز اطلاع رسانی دانشگاه(سیماد) و انجام شلف شلف خوانی نشریات فارسی دانشگاه بود که با این اقدام مجموعه جاری و آرشیوی مجلات فارسی از نظم و یکدستی برخوردار شد.

شلف خوانی نشریات فارسی به منظور کنترل مجموعه نشریات دریافت شده از 14 کتابخانه دانشکده ای و پژوهشکده ای در تابستان انجام شد. در این شلف خوانی اطلاعات کتابشناختی 1246 عنوان نشریه که در 13440 نسخه صحافی موجود بود به همراه 8200 نسخه نشریه تک جلدی با اطلاعات موجود در پایگاه کنترل و مغایرتها استخراج شد، همچنین اطلاعات مجلاتی که جدیداً دریافت شده بود (151 عنوان) ولی در پایگاه موجود نبود مشخص شد.

در این زمان مجلاتی که صحافی نشده بودند جهت نگهداری مناسب در آرشیو صحافی شدند، مجلاتی تکراری از مجموعه حذف شدند و مجلاتی که از نظر موضوعی مورد نیاز نبودند و جین شدند. بخش آرشیو با داشتن 7888 نسخه صحافی در حال حاضر آماده پاسخگویی به کلیه دانشگاهیان می باشد. فعالیتهای دیگر این بخش به شرح جدول زیر می باشد:

جدول شماره (5): فعالیتهای بخش نشریات در سال 1393

عنوان	تعداد
تعداد نشریات و خبرنامه های فارسی دریافت شده	1556 نسخه
تعداد نشریات و خبرنامه های لاتین دریافت شده	228 نسخه
تعداد نشریات و خبرنامه های عربی دریافت شده	15 نسخه
شناسایی نشریات مفید برای گروههای آموزشی به منظور تهیه	95 عنوان
نشریات فارسی خریداری شده	46 عنوان
نشریات لاتین خریداری شده	104 عنوان
راهنمایی بازدیدکنندگان از بخش نشریات	1007 نفر
آموزش کارورزان رشته کتابداری	7 نفر
همکاری در تهیه کپی از مجلات فارسی	1572 برگ
همکاری در تهیه کپی از مجلات لاتین	843 برگ
مرتب سازی قفسه های نشریات جاری	4 دوره - هر دوره 72 قفسه
تهیه راهنمای قفسه های بخش نشریات جاری فارسی و لاتین	37 مورد
تهیه راهنمای قفسه های بخش نشریات آرشیو فارسی و لاتین	26 مورد
تهیه لیست موجودی قفسه های بخش نشریات آرشیو فارسی	26 مورد
آماده سازی مجلات لاتین جهت ارسال به صحفی	71 نسخه
آماده سازی مجلات فارسی جهت ارسال به صحفی	842 نسخه

57 عنوان نشریه	اعلام کسری مجلات فارسی به بخش سفارشات
38 سی دی	آماده سازی سی دی مجلات لاتین
490 عنوان	تهیه لیست از مجلات جاری فارسی
321 عنوان	تهیه لیست از مجلات جاری لاتین
? عنوان	تهیه لیست از مجلات آرشیو فارسی
94 عنوان	نشریات فارسی سالهای قبل از 1350 که به مخزن طبقه زیر زمین منتقل شده
70 عنوان	نشریات عربی که به مخزن طبقه زیر زمین منتقل شده

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت های این بخش به قرار زیر است:

- جمع آوری نظرات مراجعین در خصوص تهیه مجلات جدید
- چیدمان مجلات دریافتی روی بورد جاری
- چیدمان و برگرداندن مجلات روی میزها
- به روز رسانی صفحه خانگی بخش نشریات
- همکاری در امور میز مشاوره
- جدا کردن مجلات مربوط به سالهای قبل از 90 از بخش جاری و قراردادن آنها در آرشیو
- راهنمایی و پاسخگوئی به مراجعان و کمک به بازیابی منابع
- آموزش مراجعین در استفاده از پایگاهها و اینترنت
- برگزاری نمایشگاه نشریات قدیمی و ارزشمند کتابخانه
- برگزاری حراج مجلات تکراری فارسی و لاتین
- حراج دائمی نشریات تکراری

بخش پایان نامه ها

بخش پایان نامه ها با داشتن بیش از 14971 پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد و دکتری یکی از بخش‌های فعال و پویای کتابخانه به شمار می‌رود. کلیه پایان نامه های دفاع شده در دانشگاه فردوسی مشهد در دانشکده های مختلف در این بخش گردآوری و نگهداری می‌شود. از فعالیتهای ویژه این بخش در سال 1393 انجام الکترونیکی تسویه حساب دانشجویان تحصیلات تکمیلی، شلف خوانی و وجین پایان نامه های کارشناسی، تهیه بانک پیشنهادهای پژوهش پایان نامه ها از سال 91 تا 93 در تمام رشته های دانشگاهی بود. از دیگر خدمات ارائه شده در این بخش به شرح زیر می‌باشد:

جدول شماره (6): فعالیتهای بخش پایان نامه ها در سال 1393

عنوان	تعداد
پایان نامه های وارد شده در سیماد در مقطع دکترا	477
پایان نامه های وارد شده در سیماد در مقطع ارشد	2149
پایان نامه های تسویه حساب شده	2100
آموزش کارورزان کتابداری	10 نفر
shelf خوانی پایان نامه ها و وجین پایان نامه های کارشناسی	126 قفسه
اصلاح رکوردهای پایان نامه ها (توصیفگر)	1100 رکورد
قفسه گردانی و جابه جایی پایان نامه ها	35 قفسه
آموزش به مراجعه کنندگان حضوری و غیرحضوری در خصوص تسویه حساب پایان نامه ها	بیش از 700 نفر
پاسخگویی به مراجعان غیرحضوری از طریق ایمیل جهت دسترسی به پایان نامه ها	بیش از 30 نفر
تهیه فایل XML و ISO از نرم افزار سیمرغ	13676
*نگاشت نیمه اتوماتیک دانشجو در سیستم جدید	6000 رکورد
نگاشت دستی دانشجو در سیستم جدید	6000 رکورد
نگاشت نیمه اتوماتیک اساتید در سیستم جدید	3000 رکورد
نگاشت دستی اساتید در سیستم جدید	3000 رکورد
تغییر نام فایل پایان نامه های ذخیره شده در سرور جهت استفاده در پایگاه Thesis	8000 رکورد
تهیه راهنمایی مربوط به بخش تسویه حساب پایان نامه ها	6 مورد
تهیه بانک پیشنهادی پژوهش پایان نامه های مربوط به رشته های مختلف سالهای 91-93	3000 پایان نامه

*نگاشت به معنی یکدست کردن اطلاعات منتقل شده از نرم افزار سیمرغ با سیستم پژوهش می باشد که در 5 مرحله صورت می گیرد.

جدول شماره (7): آمار مراجعه کنندگان بخش پایان نامه ها 1393

ماه های سال	دانشگاه فردوسی	دولتی غیرفردوسی	پیام نور	آزاد و غیر انتفاعی
فروردین	720	55	28	141
اردیبهشت	1325	92	65	236
خرداد	970	83	26	184
تیر	609	61	20	234
مرداد	710	121	30	292
شهریور	884	106	39	272
مهر	1240	70	38	211
آبان	1034	79	46	206
آذر	1369	97	33	280
دی	1074	68	19	254
بهمن	1033	66	29	224
اسفند	1039	66	33	208
جمع کل	12007	964	406	2742

جدول شماره (8): آمار تعداد پایان نامه های وارد شده در سیستم 1393

تعداد	ماه های سال
176	فروردین
187	اردیبهشت
182	خرداد
56 عدد و شروع اصلاح 1000 رکورد در سیستم	تیر
اصلاح 1000 رکورد در سیستم	مرداد
اصلاح 1000 رکورد در سیستم	شهریور
263	مهر
436	آبان
253	آذر
356	دی
415	بهمن

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت های این بخش به قرار زیر است:

- بررسی سیستم جدید (سیماد) و ارسال تغییر در برخی از بخش‌های آن
- همکاری درامور میز مشاوره

بخش دیداری شنیداری

بخش دیداری و شنیدی با داشتن 7500 سی دی که شامل لوح فشرده مربوط به کتابهای موجود در مخزن، لوح های فشرده آموزشی می باشد نیاز مراجعین را بر آورده می کنند. با توجه به تغییر سیستم کتابخانه از نوسا به سیستم سیماد انتقال آدرس لینکهای دانلود سی دی ها نیاز به اصلاح داشت که این مهم در حال بررسی و اجرا می باشد.

امکانات و خدمات این بخش به شرح زیر می باشد:

جدول شماره (9): امکانات و خدمات بخش دیداری شنیداری در سال 1393

عنوان	تعداد
لوح های فشرده کتابهای فارسی	3325
لوح های فشرده کتابهای لاتین	635
نرم افزارهای فارسی	1972
نرم افزارهای لاتین	100
آماده سازی لوح های فشرده فارسی و لاتین (لیل، کاور قاب)	3700
ارسال رکوردها به بخش فهرستنویسی جهت وارد نمودن عبارت "لوح فشرده"	3700
تهیه تصویر سی دی های کتابهای لاتین و قرار دادن فایل آنها بر روی پایگاه کتابهای لاتین	575

این بخش علاوه بر موارد فوق در خدمات میز مشاوره نیز همکاری داشته است.

بخش تامین مدرک (اشتراک منابع)

بخش تامین مدرک به منظور تامین منابع درخواستی مراجعین حضوری و غیر حضوری ایجاد و در قالب دو طرح

امین و قراردادهای سازمانی ارائه خدمت میکند. اهم فعالیتهای این بخش به شرح جدول زیر می باشد:

جدول شماره (10): گزارش عملکرد طرح امین در سال 1393

کتابهای ارسالی		کتابهای دریافتی		
دانشگاه ها	فارسی	لاتین	فارسی	لاتین
تهران	-	2	-	2
بابلسر	5	2	3	2
شیراز	3	2	3	2
تربیت مدرس	7	2		
صنعتی اصفهان	5	2		
یزد	یک پایان نامه			

1		1		سیستان و بلوچستان
4			-	شاهد
		3		کرمان
5			-	گیلان
4			-	رفسنجان
	-	1		کتابخانه ملی
	-	2		کتابخانه مجلس
1		1		هنر نیشابور
	-	1		فناوریهای قوچان
4			-	شهید بهشتی
	-		یک پایان نامه	تبریز
39	-	19	6	جمع

جدول شماره (11): گزارش عملکرد تامین مدرک از طریق قراردادهای سازمانی در سال 1393

مقاله		کتاب			
کتاب لاتین	کتاب فارسی	مقالات لاتین	مقالات فارسی	نام موسسه یا دانشگاه	
-	-	5	18	آموزش عالی توس	
-	-	5	-	پژوهشگاه تربیت بدنی	
-	-	5	2	موسسه حکمت رضوی	
-	-	15	1	موسسه خاوران	
-	-	3	-	خردگرایان مطهر	
-	-	3	3	سازمان زمین شناسی	
-	-	24	5	ashraq	
-	-	12	2	اقبال	
-	-	46	2	تابران	

-	-	2	3	شاندیز
-	-	24	-	طار
-	-	-	12	خیام
5	-	-	12	کاویان
-	-	7	-	پارت لاستیک
5	-	151	60	جمع

بخش مجموعه های اهدایی

بخش مجموعه های اهدایی با وجود منابع اهدایی 3 کتابخانه شخصی، فعالیتهای خود را جهت خدمات رسانی به مراجعین ارائه می نماید.

این بخش منابع کتابخانه های اهدایی مرحوم استاد کاظم مدیر شانه چی با 7000 منبع، محدث خراسانی با 5000 منبع، و محمد حسین فرزین با 6000 منبع را شامل می شود. این منابع در زمینه های تاریخ، ادبیات، عرفان و ادیان می باشند. از جمله فعالیتهايی که در سال 1393 در این بخش انجام شد و چين مجلات تکراری و تهیه لیست پایان نامه های مجموعه دکتر شانه چی بود. عمده خدمات این بخش به شرح زیر است:

جدول شماره (12): فعالیتهای بخش مجموعه های اهدایی در سال 1393

عنوان	تعداد
راهنمایی و پاسخگویی به مراجعان	1650 نفر
مرتب کردن منابع چاپی (شامل کتابهای استفاده شده روزانه)	1200 مورد
مرتب کردن کتابهای موجود در قفسه	107 قفسه
ثبت کتب اهدایی (محدث خراسانی)	200 نسخه
ارسال منابع (مجموعه محقق محدث خراسانی) جهت فهرست نویسی	1370 نسخه

برگشت فعالیت‌ها از خدمات فنی شامل (چک کردن منابع اطلاعاتی از نظر فهرست‌نویسی- لیل و..... شماره ثبت در سیستم)	1370 نسخه
تهیه بروشور فعالیت کاری مجموعه	1
همکاری در شلف خوانی بخش نشریات	یک ماه
تهیه لیست پایان نامه های مجموعه استاد شانه چی	200 عنوان
و چند مجلات تکراری مجموعه استاد شانه چی	بیش از 210 نسخه

این بخش نسبت به تهیه زندگینامه اهدا کنندگان کتاب، تهیه لیستی از کتابهای نفیس مجموعه و خدمات میز مشاوره نیز همکاری داشته است.

بخش اطلاع رسانی

بخش اطلاع رسانی با هدف شناسایی نیازهای جامعه دانشگاهی و فراهم کردن امکان دسترسی سریع و آسان به منابع اطلاعاتی به منظور پشتیبانی از اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه ارائه خدمات می نماید. از فعالیتهای ویژه این بخش میتوان به انتقال مدیریت پایگاه اشتراک دانش دانشگاه (پاد)، فعال سازی سامانه پیام کوتاه اشاره نمود که ارتباط سریع و آسان با کاربران دانشگاه را مهیا نموده است. خدمات دیگر این بخش به شرح زیر می باشد.

جدول شماره (13): فعالیتهای بخش اطلاع رسانی

عنوان	تعداد
دانلود مقالات لاتین	580245 (581170 از پایگاه پاد)
دانلود مقالات فارسی	997
دانلود مقالات سیویلیکا	(28223 از پایگاه پاد) 26971

دانلود کتاب لاتین	1820 (1778) از پایگاه پاد
دانلود پایان نامه الکترونیکی	54 عنوان
سفارش مقاله لاتین	56 عنوان
سفارش کتاب لاتین	22 عنوان
سفارش استاندارد	30 عنوان
تهیه مقالات از سیستم سدف (مقالات اساتید)	35 عنوان
ارسال خبرنامه الکترونیکی	176 خبر
ارسال پیام از سیستم سدف و سامانه پیام کوتاه	21 عنوان خبر و 18436 نفر خبر
تهیه راهنمای	28 مورد
بررسی سایت کتابخانه های دانشگاهی	76 مورد
پاسخگویی به پرسش‌های متدالوی سایت کتابخانه	113 مورد
مشاوره و راهنمایی تلفنی	به طور میانگین 20 تماس در روز
پاسخگویی به مراجعان روزمره	به طور میانگین 40 مورد در روز
آموزش فردی به دانشجویان در زمینه روش جستجو، نحوه استفاده از پایگاه ها، سامانه ها و ... (با تعیین وقت قبلی)	به طور میانگین 5 مورد در هفته
پاسخگویی از طریق ایمیل	1492 مورد
shelf خوانی بخش نشریات فارسی	ایام تابستان
شرکت در جلسات	52
آموزش کارآموزان	18 نفر
مشارکت در تدریس کلاس‌های آموزشی	10 کلاس
پذیرش بازدید کنندگان	حدود 25 مورد

جدول شماره (14): امور مربوط به مدیریت مقالات سیستم ساعد و پاسارگارد

عنوان	تعداد
فعال سازی عضویت در سامانه پاسارگاد در مقاطع دکتری-ارشد-کارشناسی-کارمند و هیات علمی	323 نفر
اصلاح، تکمیل و حذف رکوردهای اضافی سیستم مدیریت مقالات در سیستم ساعد در مقاطع دکتری-ارشد-کارشناسی-کارمند و هیات علمی	1950 عنوان

جدول شماره (15): امور مربوط به مدیریت سامانه پاد

عنوان	تعداد
پاسخگویی به نامه های کاربران پاد	727 مورد
پاسخگویی پرسش های سامانه پاد	400 مورد
بررسی گزارش تخلف	300 مورد
فعال سازی عضویت در سامانه پاد در مقاطع دکتری-ارشد-کارشناسی-کارمند و هیات علمی	بیش از 3000 مورد
تهیه گزارش های آماری پاد، تعداد اعضا به تفکیک، دسترسی، موارد استفاده و گزارش های آماری، سیویلیکا	27 گزارش
بررسی پاد نوشت ها، فعالیتها، سایر موارد، نشانک ها، اطلاعیه ها و پاسخگویی در صورت نیاز	2577 مورد
ارسال خبر به پاد	5 خبر
آپلود فایل کتاب مقاله فارسی و لاتین، استانداردها خریداری شده طی سال جاری	1236 فایل

جدول شماره (16): امور مربوط به مدیریت وب سایت

عنوان	تعداد
ایجاد و درج خبر	185 خبر

ایجاد و تصحیح منوهای آبشاری و تصویری	210 منو و زیر منو
ایجاد مجموعه ها و دسته بندی ها	320 مجموعه
درخواست، بررسی و پیگیری فعالسازی کامپوننتهای پلاگینها و ماژولها	12 ماژول - 13 کامپوننت - پلاگین
درخواست تغییرات کد گذاری روی سایت از طریق مدیریت کار، اتوماسیون اداری و تلفنی	48 مورد
ویرایش تصاویر و عکسها و تولید تصاویر انیمیشن برای سایت	250 تصویر
تنظیم و مدیریت جلسات تیم طراحی وب سایت	5 جلسه رسمی و 8 جلسه غیررسمی

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت های این بخش به قرار زیر است:

- درخواست ایجاد امکان استفاده از شبکه های وايرلس و خوابگاهی برای استفاده از پایگاههای استنادی
- بررسی سیستمهای بخش از لحاظ برنامه ها، اعکانات، درایوها و پیگیری رفع اشکالات و انجام درخواستها
- مشارکت در استخراج اطلاعات و تهیه فهرست مجلات JCR
- همکاری در پاسخگویی به مراجعان قراردادهای برون سازمانی
- همکاری در ایجاد فایلهای منابع اسکن شده کتابخانه
- رفع اشکال دسترسی اعضا در سامانه پاد
- جایگزینی فایلهای ناقص مقالات، با فایلهای صحیح در سیستم پاد
- تهیه و تدوین بروشور جامع مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی
- استخراج و طراحی پرسشهای متداول همه بخشها و ارجاع به مسئولین بخشها
- پیگیری و ساخت و طراحی کلیپ معرفی بخشها
- فعالسازی سامانه پیام کوتاه
- پیگیری خودکارسازی و تمرکز پاسخگویی پایگاه سیویلیکا از طریق سامانه پاد
- دسته بندی منابع خریداری شده، طی سالهای گذشته، ارسال منابع و فایلهای مرکز کامپیوتر برای آپلود فایل

بخش خدمات فنی

فعالیتهای بخش خدمات فنی شامل فهرستنويسي کتابهای عربی، فارسی و لاتین خریداری شده توسط تمامی کتابخانه های دانشگاه می باشد. از جمله فعالیتهای ویژه بخش خدمات فنی در این سال تغییر سیستم نرم افزاری کتابخانه و همکاری در طراحی سیستم یکپارچه مرکز اطلاع رسانی دانشگاه(سیماد) بود. در این طرح علاوه بر انتقال اطلاعات کلیه کتابها از سیستم نوسا به سیستم سیماد اصلاح رکوردهای اشکالی و حذف نسخه های وجین شده و گمشده نیز انجام شد. از تاریخ 16 آذر ماه بخش خدمات فنی کتابخانه فعالیتهای خود را در سیستم جدید مدیریت نمود. در این طرح کلیه پایگاهها کتابشناختی، مستند مشاهیر، مستند موضوعات، مستند توصیفگرها، پیشنهادهای امانت، پایگاه پایان نامه ها، پایگاه نشریات، پایگاه دیداری شنیداری و... پس از بررسی مجدداً طراحی و داده ها از سیستم قبلی به این سیستم منتقل گردید.

جدول شماره (17): فعالیتهای بخش خدمات فنی در سال 1393

عنوان	تعداد
کتابهای فارسی و عربی فهرستنويسي شده	9520 نسخه
کتابهای لاتین فهرستنويسي شده	2148 نسخه
به روز رسانی اطلاعات پایگاههای کتابشناختی	3280 رکورد
فهرستنويسي پیش از انتشار	21 عنوان
آماده سازی مجدد کتب صحافی	753 نسخه
آموزش کارورزان رشته کتابداری	24 نفر

این بخش علاوه بر موارد فوق در خدمات میز مشاوره و شلف خوانی بخش نشریات نیز همکاری داشته است.

بخش سفارشات

بخش سفارشات با هدف تهیه و تامین نیازهای اطلاعاتی شامل کتاب، نشریه، پایگاه‌های اطلاعاتی، استاندارد و... برای جامعه دانشگاهی فعالیت می‌نماید. در سال 1393 مبلغ 6/500/000/000 ریال صرف خرید منابع کتابخانه ای شد. از فعالیتهای ویژه این بخش همکاری در طراحی سیستم نشریات در سیستم یکپارچه مرکز اطلاع رسانی دانشگاه (سیماد)، برگزاری یا زدهمین نمایشگاه کتب تخصصی لاتین دانشگاهی و نمایشگاه کتب فارسی هفته پژوهش بود. اهم خدمات این بخش به شرح زیر است:

جدول شماره (18): فعالیتهای بخش سفارشات در سال 1393

هزینه ریالی صرف شده	روش تهیه			نوع منبع اطلاعاتی
	اهدایی	خریداری	نوع زبان	
1/747/102/753	2526	6994	فارسی (نسخه)	کتاب
1/252/897/247	216	411	لاتین (عنوان)	
30/000/000	444	46	فارسی	نشریات (عنوان)
211/700/000	217	104	لاتین	
144/250/000	-	4	فارسی	پایگاه‌های اطلاعاتی
2/919/700/000	-	-	لاتین	
-	-	12059	فارسی	منابع و جین شده (نسخه)
-	-	-	لاتین	
-	-	4000	فارسی و لاتین	منابع اهدا شده به مراکز مختلف (نسخه)

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت‌های این بخش به قرار زیر است:

- تمدید اشتراک مجلات خریداری فارسی

- پی گیری ارسال مجلات اهدایی
- تهیه مجلات لاتین 2014 به صورت الکترونیکی
- قراردادن فایل مجلات الکترونیکی در پاد و اطلاع رسانی در این خصوص
- تمدید اشتراک پایگاه های فارسی مگ ایران، نما متن و..
- روز آمد نمودن و وارد کردن اطلاعات نشریات فارسی و لاتین در پایگاه نشریات نوسا (تا آبان ماه سال 93)
- تهیه صور تجلسه و جین منابع مخزن امانت و ارسال جهت خروج از اموال و ثبت در پایگاه سیمرغ
- خرید کتاب از بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و مدیریت ستاد خرید
- خرید کتاب از سطح شهر
- مدیریت و استفاده از سیستم ثبت سفارشات جهت دریافت سفارش های خرید کتاب
- دریافت و پی گیری روزانه سفارش خرید کتاب از طریق سیستم ثبت سفارش
- بررسی کتاب های اهدایی رسیده و انتخاب در صورت نیاز و همچنین اهدای منابع اضافی کتابخانه به سایر کتابخانه ها
- تخصیص اعتبار خرید کتاب و مشخص کردن سهمیه خرید دانشکده ها با توجه به شاخص
- آماده سازی کتاب های خریداری شده و اهدایی شامل مهر زدن، قبض انبار و ثبت و ارسال به بخش فنی
- تهیه کتابهای الکترونیکی درخواستی و قرار دادن فایل های الکترونیکی در پاد
- وارد کردن اطلاعات نشریات الکترونیکی در پایگاه نشریات سیمرغ و مشخص کردن الکترونیکی بودن آنها؛
- پی گیری تمدید عضویت کتابخانه در ایفلا
- پی گیری سفارشات خرید کتابخانه های دانشکده ای و خرید منابع آنها
- همکاری در خدمات میز مشاوره
- همکاری در شلف خوانی بخش نشریات

بخش ارتباطات و آموزش

بخش ارتباطات و آموزش با هدف ارائه برنامه های آموزشی به منظور حفظ، اشاعه و ارتقا دانش جامعه دانشگاهی و ایجاد ارتباط و تعامل فعالیتهای خود را به شرح زیر ارائه نموده است:

جدول شماره (19): بازدید کنندگان 1393

عنوان	تعداد
بازدید کنندگان خارجی	34 نفر
بازدید کنندگان دانش آموزی	627 نفر
بازدید کنندگان دانشجویی	310 نفر
سازمان ها و نهادها	26 نفر
جمع کل	1007

جدول شماره (20): آموزش‌های کتابخانه‌ای 1393

عنوان	تعداد
جلسات معارفه دانشجویان ورودی جدید با مرکز اطلاع اطلاع رسانی و خدمات آن	17 جلسه (آمار این قسمت شامل تعداد دانشجویان ورودی 17 رشته مربوطه می‌باشد).
کلاس‌های آموزشی ویژه کارکنان	تعداد 12 عنوان و تعداد جلسات 30 جلسه (این آموزش‌های ویژه کتابداران دانشگاه فردوسی برگزار شده به جز یک عنوان از کارگاه‌ها که به کارشناسان نشریات دانشگاه فردوسی مشهد اختصاص داشت).
کلاس‌های ویژه دانشجویان (کلیه مقاطع البته حدود 85 درصد دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیل)	تعداد 11 عنوان کارگاه و تعداد 45 جلسه آموزشی که در این جلسات تعداد 731 شرکت کرده‌اند.

علاوه بر موارد ذکر شده سایر فعالیت‌های این بخش به قرار زیر است:

- هماهنگی و زمان‌بندی مربوط به میز مشاوره

- تهیه اخبار و گزارشها و رویدادهای این مرکز و ارسال جهت انعکاس در سایت روابط عمومی / معاونت فرهنگی و مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی
- برگزاری جلسات کمیته آموزش
- برقراری ارتباط و انجام مکاتبات مربوطه با نمایندگان گروههای آموزشی
- همکاری در برگزاری نشست نمایندگان گروههای آموزشی
- همکاری در هماهنگی و برگزاری نشست های علمی(3 نشست علمی و دو همایش در سال 92 برگزار شد)
- تهیه و ارائه گزارشها ی مورد نیاز
- انجام هماهنگی های لازم جهت برگزاری کلاسها آموزشی(نیاز سنجی، انتخاب مدرس، اخذ مجوز و...)
- تهیه تقویم آموزشی بر اساس برنامه ریزی صورت گرفته، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت و نیازهای مقطعی مخاطبان
- نظارت بر اجرای دوره های آموزشی و صدور گواهینامه های آموزشها برگزار شده
- ارتباط مستقیم با جراید، خبرگزاریها، رسانه های داخلی و خارجی
- مشارکت در برگزاری برنامه هی خاص نظری هفته کتاب، هفته پژوهش همایش های ویژه و غیره
- برقراری ارتباط با سایر بخشها کتابخانه / کتابخانه های دانشکده ها و سایر بخشها مورد نیاز در دانشگاه بويژه طرح و برنامه
- تهیه و ارائه گزارشها مربوط به فعالیتها بخش بصورت موردي، فصلی و سالیانه

بخش پشتیبانی رایانه ای

این بخش با هدف طراحی و پشتیبانی از زیر ساخت های شبکه کامپیوتری دانشگاه، پشتیبانی از سرورهای کتابخانه ای، انجام خدمات فنی رایانه ای کارمندان و ایجاد بستر مناسب جهت استفاده کاربران و مراجعین محترم به ارائه خدمات می پردازد

فعالیتها بخش پشتیبانی رایانه ای در سال 1393 به اختصار به شرح زیر می باشد:

- رفع مشکلات نرم افزار، سخت افزار و شبکه همکاران و ساختمان
- ارتقاء نرم افزاری و سخت افزاری سیستم ها

- راهنمایی دانشجویان و مراجعه کنندگان به صورت حضوری و تلفنی جهت اتصال گوشی یا لب تاپ به وايرلس و وی پی ان و رفع مشکلات احتمالی
- نظارت بررسی و رفع اشکال احتمالی و قطعی سرورهای امانت، جستجو، نمایه، نما متن، آنتی ویروس، دیتا، پاسارگادو ...
- آماده سازی و راه اندازی سیستمهای جدید خریداری شده برای بخش های مختلف
- تجهیز و استقرار سیستمهای در کلاس آموزشی (20 ترمینال به همراه یک سرور و یک سیستم برای استاد) جهت استقرار در کلاس واقع در ساختمان قدیم.
- آماده سازی و استقرار یک سرور با نرم افزارهای مورد نیاز برای بخش اطلاع رسانی و تعداد 10 عدد کلاینت اکسس ترمینال برای این بخش.
- شرکت در جلسات و کلاسهای مرکز کامپیوتر برای کارشناسان رایانه‌ی واحدها
- آماده سازی و انجام تغییرات در سیستمهای جستجوی امانت جهت استفاده از سیستم امانت جدید سیماد.
- ارتقاء و تغییر سیستم عامل کلیه‌ی رایانه‌ها از ویندوز XP به ویندوز سون (نصب ویندوز و تمامی نرم افزارهای مورد نیاز روی سیستمهای و تهیه بک آپ آنها).
- راه اندازی شبکه وايرلس ساختمان شماره 2 و آزاد سازی سویچ سیسکو از شبکه‌ی ساختمان اصلی و استقرار آن در ساختمان شماره 2 جهت این امر.(سه عدد اکسس پوینت نصب شد)
- راه اندازی چت آنلاین کتابخانه مرکزی و آموزش به همکاران در این خصوص. همچنین پیگیری در رفع مشکلات سیستم و تعامل با کارشناسان مرکز کامپیوتر در این مورد.
- نصب 14 عدد اکسس پوینت جدید در کتابخانه مرکزی جهت تکمیل و پوشش کامل شبکه بیسیم ساختمان.
- انجام امور مربوط به جابجایی میز امانت و پیاده سازی شبکه‌ی مورد نیاز.
- نصب UPS و انجام کابل کشی‌های مربوطه برای میز امانت در محل جدید (جهت جلوگیری از قطع شدن سرویس دهی میز امانت در هنگام قطعی برق).
- استقرار نمابرها اینترنتی و جمع آوری خطوط تلفن و نمابر قدیمی و انجام آموزشهای لازم به همکاران در این خصوص.
- همکاری با مرکز کامپیوتر در ایجاد امکان سرویس دهی و انتقال اطلاعات پایان نامه‌ها در سامانه پاد.

سایر فعالیتهای کتابخانه

علاوه بر موارد فوق فعالیتهای زیر در سال 1393 در کتابخانه انجام گرفت که شایان ذکر است.

- تجهیز سالن مطالعه به امکاناتی رفاهی (یخچال، ماکروفر و....) جهت استفاده دانشجویان
- انتشار 1 شماره نشریه الکترونیکی تازه های اطلاع رسانی و مهارت های اطلاع یابی
- تهیه و نصب تابلوهای راهنمای
- زیبا سازی فضای کتابخانه
- برگزاری همایش و میزگرد "راه ها، رویکردها و عوامل موافقیت در حرفه" با همکاری انجمن کتابداری و اطلاع رسانی شاخه خراسان
- رونمایی از فاز اول سیستم یکپارچه مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد(سیماد)
- برگزاری دو سخنرانی علمی به شرح زیر است:

1- کاربرد اصول بازاریابی خدمات در جذب مخاطبان به خدمات کتابخانه های دانشگاهی مدرس دکتر

علیرضا حدادیان

2- مدیریت دانش: چیستی و چرا بی سخنان دکتر زهره عباسی